

ZABITALAR, ZOR GÖREVLERİN İNSANLARI

Sendikamız, zabıta görevlilerinin sorunlarını ve çözüm önerilerini tartışmak amacıyla 20-21 Aralık 2006 tarihinde Ankara'da Kurultay düzenledi. Kurultay'a 42 ilden zabıta temsilcileri katıldı. Ülkemizin değişik bölge ve belediyelerinden katılım sağlanarak yapılan tartışmalar, çözüm önerileriyle birlikte ciddi bir olgunlukla sonuçlandı. Kurultay'da; Yard. Doç. Dr. Metin ERTEN, "Zabıtalara Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri" konulu bir sunu yaptı.

Kurultaya çok sayıda tebliğ sunuldu. 2 gün süresinde yapılan yoğun tartışmalar ve sunulan tebliğler ana başlıklar halinde özetlenerek ağırdaki şekilde sonuç bildirgesi haline getirildi.

Zabıta çalışanları belediyelerin gerçek emekçileridir. Onlar, özverili çalışmalarına rağmen, gerek ekonomik ve sosyal hakları bakımından, gerekse de özlük hakları bakımından bir çok soruna sahiptir.

Zabıta çalışanları diğer kamu çalışanlarından farklı olarak uzun süreli olarak, gece gündüz demeden görev yapmakta, buna karşılık gerçek emeklerinin çok altında maaş almaktadırlar. Kendilerine verilen görevleri yerine getirmek amacıyla bir çok zorlu görevi üstlenmekte ve özveriyle çalışmaktadırlar.

Bir anlamda kamu düzeninin sağlanması görevini yerine getiren Zabıta çalışanları, bu görevleri sırasında oldukça sık şekilde saldırıya uğramaktadırlar. Kimi zaman yaralanmakta, kimi zaman ölümlerle sonuçlanan saldırılara maruz kalmaktadırlar. Ayrıca, asli görevleri arasında yer almayan bir çok işi yapmaları istenmektedir.

Birçok kanun ve yönetmeliğin yüklediği görev ve sorumlulukları yerine getiren zabıta çalışanlarının sorunları, hem belediye yönetimleri, hem de

merkezi hükümetler tarafından görmezlikten gelinerek yıllardan beri birikmiş ve kangrenleşmiştir. Bu sorunların çözülmemesi süreç içerisinde daha da artmasına yol açmıştır. Her düzeydeki yetkililer sorunların tespit edilmesinden ve çözümünü

için tartışılmasından bile çekinmişlerdir. Bizler bu sorunları tek tek belirledik ve zabıta çalışanlarımızla paylaşarak tüm yetkililer ve çözüm gücünü elinde bulunanlarla karşılıklı olarak çözme çabası içerisinde olacağız.

Sorunların bir kısmı yasa ve yönetmeliklerden kaynaklanırken, bir bölümü de her yerelin kendi özgül koşullarından ve belediyelerin özel uygulamalarından kaynaklanmaktadır.

TÜM BEL-SEN

Tüm Bel - Sen Aylık Yayın Organı - Kasım 2006 Özel Sayı

TALEPLER M Z

1-Genel dari Hizmetler sınıfında olan zabıta görevi zorlu u nedeniyle bu hizmet sınıfından çıkarılmalı ve 657 sayılı D.M.K. 36. maddesine **Belediye Zabıta Hizmetleri Sınıfı ibaresi eklenmelidir. Böylece mesleki statüsü sa lanacaktır.**

2-Geli en ekonomik ve toplumsal ihtiyaçlar göz önüne alınarak, belediyelere yüklenen görev ve sorumluluk nedeniyle, belediyenin ve yerelin denetim yetkisi yasalarla tanınan zabıtanın kendi görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen **Zabıta Kurulu Kanunu yeni geli me ve ihtiyaçlar dikkate alınarak **çıkartılmalıdır.** (5272 ve 5393 sayılı yasanın dı nda).**

3-Belediye çalı anları günün 24 saatinde dönü ümlü olarak ve her türlü hava artlarında denetim görevi ve nöbet tutmaları, belediye kanun ve yasalarına aykırı davranan vatandaşlarla kar ı kar ıya olmaları ve bu nedenle yaptıkları görev itibariyle tartışılmalara muhatap olmaları, bu tartışılmalarda içeriside dövülmeleri, yaralanmaları, hatta ölümlerle sonuçlanan saldırılara maruz kalmaları, zor artlar altında görev yapmaları, yapılan görevin sonucu olarak bedenen, zihnen ve psikolojik olarak di er memurlardan daha fazla yıpranmaları nedeniyle Emekli Sandı ı Kanununun 32. maddesine ek yapılarak **Fiili Hizmet Zammından (Yıpranma Hakkı) yararlanmaları sa lanmalıdır.**

4-Haftalık ve günlük çalı ma süresi konusundaki uygulamalar ülke genelinde tüm belediyelerde o belediyenin ba kanının inisiyatifine bırakılmı tır. Bu nedenle de farklı

farklı uygulamalar sözkonusudur. Bu karma anın ortadan kaldırılması için Zabıta Kurulu Kanunu çıkana kadar Ba bakanlık Devlet Personel Ba kanlığı : u anda haftada 48 saat olan **çalı ma süresini** 657 sayılı D.M.K'na göre **40 saate indiren bir düzenleme yapmalıdır.**

5-Özellikle personel yetersizli i ve kadrosuz çalı tırmalar son yıllarda belediyelerin yapmakta oldu u hizmetlerin özelle tirilerek piyasanın kurallarına göre belirlenmesine neden olmu ve bu uygulama yaygınla tırılmı tır. Yıllardan beri kurumlara alınmayan kadrolu zabıta ve emekliye ayrılanlar yüzünden personel sayısı mevcut olması gerekenin çok altına dü mü tür. Zabıta hizmetlerinin yürütülmesi için ya geçici i çi ya da belediyenin di er birimlerinden memurlar geçici görevlendirilmekte ve hizmetler bu ekilde verilmeye çalı ılmaktadır.

Bu tip uygulama hem sa lıklı denetimin yapılması, halkın sa lı ının ve güvenin tehlikeye sokulması açısından sorun yaratmakta, hem de çalı tırılan ki ilerin yasalar kar ısında suçlu durumuna dü me sine yol açmaktadır. Bu uygulama bir an önce durdurulmalıdır. KPSS sınavına girip sınavı kazanan memur adayları içinden özellikle bölgelerin kendi ko ulları da göz önüne alınarak, valilik bünyesinde olu turulan bir komisyonla **zabıta kadrosunun tamamı doldurulmalıdır.** Ayrıca emekliye ayrılan her zabıta çalı anının yerine KPSS sınavını kazanmı yedekten bir memur ataması yapılmalıdır. Her 5 yılda bir nüfus sayımına göre çalı an sayısı yeniden belirlenmelidir.

6-Zabıta birimlerinde çalı anların göreve ba lamadan önce belli bir süre mesleki e itim alınmalı bunun için, her il valilik bünyesinde komisyon olu turulmalı ve göreve ba latma bu e itimler sonrası yapılmalıdır. Gelecek açısından da ülkenin belli üniversitelerinde **zabıta yüksek okulu açılmalı** ve buralardan mezun olanlar do rudan ihtiyaç olan belediyelerde göreve ba latılmalıdır.

7-Zabıta bünyesinde çalı anlar hiyerar ik sisteme ve kadrosuna uygun olarak görevlendirilmelidir. En üst amiri de dahil vekalet uygulaması olmamalı ve asil konumları göz önünde bulundurularak görev da ılımı yapılmalıdır. Çalı anlar hak etti i kadro ve unvanında yönetmelik ve yasalarda belirtildi i ekilde görevlendirilmelidir. **Vekaleten uygulamalar bir an önce kaldırılmalıdır.**

8-Merkezi Bütçe Kanunu ile aylık ödenen maktu fazla çalı ma ücret (mesai) miktarlarının yalnızca alt sınırı belirlenmelidir. Fazla mesai ücretini belediyeler kendi yerel konumu ve bütçelerine göre, günün artları ve yoksulluk sınırını dikkate alarak maa a orantılı bir endeksle **belirlemelidir.**

9-Zabıta çalı anlarının çalı ma ko ullarının a ır olması nedeniyle özellikle yıllık izin ve her türlü raporlarda mesailerini kesilmemelidir. Çünkü çalı anların % 75'i en az 10 yıldır yıllık izinlerini kullanamıyorlar. Bu

nedenle de son yıllarda zabıta çalı anlarında ciddi rahatsızlıklar görülmekte, kalıcı hastalık, kalp krizi ve kanser hastalıkları artmaktadır.

10-Özellikle metropol ve büyük ehir belediyelerinde her belediye zabıta biriminin farklı uygulama ve anlayı ı hem hizmeti alan halk açısından hem de çalı anlar açısından ciddi olumsuzluklar yaratıyor. Bu nedenle, büyük ehir, ilçe ve belde belediyelerin zabıta müdürlükleri tek bir çatı altında birle - tirilmeli ve uygulamada birlik sa lanmalıdır.

Her ilde zabıta müdür- lükleri olu turularak bölgenin konumu ve nüfus yo unlu una göre görev da ılımı tek merkezden yapılmalıdır. Bu düzenleme hizmetin kalitesini artıracak ı gibi vatandaşla zabıta ili kilerinde de ciddi

samimi ve sevgi ba larının kurulmasını sa layacaktır.

11-Zabıta çalı anlarının görevlerinden dolayı maruz kaldıkları yaralanma ve sakat kalma veya ölümleri halinde, 2330 sayılı Maddi Tazminat ve Aylık Ba lanması hakkındaki kanuna bir fıkra eklenerek zabıta çalı anlarına da nakdi tazminat ödenmesi sa lanmalıdır.

12-Zabıta çalı anlarının genellikle dı mekanlarda görev yapmaları nedeniyle, yemek ve sosyal harcamalarının kar ılanması için ek ödeme verilmelidir.

13-Teçhizat, ileti im, ula ım ve görev yapılan binaların iç ve dı fiziki durumları

düzeltilmeli ve eksiklikleri giderilmelidir.

14-Zabıta çalı anlarına sürekli de i en yasa ve yönetmelikler hakkında bilgi vermek ve çalı maların daha verimli ve ö retici olması için e itim merkezleri açılmalı ve e itimin süreklili i sa lanmalıdır.

15-Zabıta çalı anlarının yaptıkları görevleri nedeniyle kar ıla tıkları hukuksal sorunlarının giderilmesi ve çalı anlara destek olunması amacıyla i verenler hukuksal destek sa lamalıdır.

16-Ülke genelinde farklılık gösteren zabıta kıyafetlerindeki keyfiyet ve ke me ke li i ortadan kaldırmak ve kılık ve kıyafet birlikteli ini sa lamak için kaliteli ve ihtiyaçlara uygun **düzenleme yapılmalıdır.**

17-Olumsuz çalı ma ko ulları ve yapılan görev nedeniyle kar ıla ılan kötü hareketler ve günün 24 saat esasına göre görev yapılmasının sonucu olarak, dinlenme sürelerinin az olmasından kaynaklı fiziksel, zihinsel ve psikolojik olarak yıpranıldı ı için belediye içerisinde psikolojik danı ma

merkezleri olu turulmalıdır.

18-Büyük kentlerde tüm zabıta çalı anlarının yararlanabilece i sosyal tesisler ve konuk evlerinin açılması sa lanmalıdır.

19-Zabıta çalı anlarının görev yerlerinin belediye ba kanlarının keyfi tutumlarına göre de i tirilmesi ve yasalara ve yönetmeliklere aykırı çalı - tırılması önlenmelidir.

20-Her yıl tatile çıkacak olan zabıta çalı anlarına izin ücreti adı altında ödeme yapılmalıdır.

21-Avrupa ve geli mi ülkelerdeki yerel hizmetler görevini yapan (zabıta) görevlilerinin çalı ma ko ullarını ve kazanımlarını sürekli takip ederek kendi belediyelerimizde de i im yapılması sa lanmalıdır.

22- nternet ba lantısıyla ülke genelindeki tüm zabıta birimlerinin çalı maları ve görevlerinin bilgisi ve uygulaması payla ılmalıdır.

Zabıta Çalı anı Arkada lar,

Her alanda sorunların çözümünün tek bir yolu oldu unu biliyoruz. O da örgütlenmek ve mücadele etmek. Dünya ve ülkemiz emek tarihi bunun örnekleri ile doludur. Bu nedenle haklarımıza sahip çıkmak ve sorunlarımızı çözmek amacıyla gücümüzü birle tirmeliyiz.

Sendikamız, üyelerinin hak ve çıkarlarını koruma geli tirme mücadelesini her düzeyde sürdürecektir. Bundan hiçbir zabıta çalı anın ku kusu olmasın.

TÜM BEL-SEN / ÖZEL SAYI OCAK 2007

Sahibi: Vicdan BAYKARA / Sorumlu Yazı leri Müdürü: Levent MET N / Tasarım: Cem DEM R / Yayın Türü: Aylık Gazete

Yönetim Yeri : Korkutreis Mah. Ye ilirmak Cad. No: 12 Kat:2 Maltepe / ANKARA Tel: 0312 230 59 39 - 230 62 33

Faks: 312 230 48 29-39 / GSM: 0533 721 92 89 / web: www.tumbelsen.org.tr - mail: posta@tumbelsen.org.tr

Basım Yeri: Mattek Matbaacılık Basım Yayın Tanıtım San Tic. Ltd. ti G.M.K. Bulvarı 83 / 23 - 32 Maltepe / Ankara

Tel: (0312) 229 15 02 - 03 - 04 Tarih: 02/02/2007